

A painting of a rural landscape. In the foreground, a river flows from the bottom left towards the center, reflecting the sky and surrounding greenery. To the left, a large, dense tree with dark green foliage stands prominently. In the background, a small house with a dark roof and light-colored walls is visible on the right side. The sky is a pale, hazy blue. The overall style is impressionistic, with visible brushstrokes and a soft, atmospheric quality.

Bir Devrin Sonu

Deadbacco

BİR DEVRİN SONU

Deadbacco

SUNUM VE SÜREÇ GÜNLÜĞÜ

This work is licensed under a Creative Commons “Attribution-ShareAlike 4.0 International” license.

İçindekiler

1	Bir Devrin Sonu	3
2	Sunum	4
3	Süreç Günlüğü	5
	İntermezzo	16

Deklarasyon¹

Bu belge, Deadbacco tarafından üretilmiştir ve yeni eserlerin içeriğini, ilgili düşünsel arka planını ve oluşturulma sürecine dair bilgileri içerebilir. Eserlerde üçüncü kişilere ait olabilecek unsurlar için gerekli izinler alınmış, kaynaklar belirtilmiş veya ilgili kısıtlamalar uygulanmıştır. Belgenin şahsa özel versiyonları hazırlanabilmektedir. Şahsa özel belgelerde hassas olabileceği düşünülen unsurlar, açık belgelerde yukarıda belirtilen uygulamalara tabi tutulmaktadır. Aksi bir durumun tespit edilmesi halinde, lütfen tarafımızla iletişime geçiniz. Eserlerin kullanımı durumunda, belirtilen atıf kurallarına riayet edilmesi rica olunur.

İletişim Bilgileri

Telefon: +90 539 316 55 34

E-posta: deadbacco@gmail.com

Belgedeki mizahi unsurlar bazı toplulukları veya kişileri rahatsız edebilir. Böyle bir durumun tespiti halinde tarafımızla iletişime geçmemeniz önemle rica olunur. Kişiyi bunun bir şaka olduğunu, aldırmaması gerektiğini ve derin nefes almasını söyleyin. Şayet özne siz iseniz: sakın ol dostum, hiç bir anlamı yok.

Genel yapı

İlk bölüm, eserin kendisini içerir ve bölüm başlığı eserin adıdır. İkinci bölüm, "Sunum" bölümüdür. Eser, açık bir anlatıya sahip olsa da olmasa da, bu bölümde sunulur. Üçüncü bölüm, "Süreç Günlüğü" bölümüdür. Bu bölümde, eserin yaratılma süreci kayıt altına alınmış belgelerden aktarılır. Bu belgelerde, başka eserlere atıflar, bazı keyfi yönlendirmeler ile duygu ve düşünceler bulunabilir. Son bölüm ise "İntermezzo" bölümüdür. İntermezzo, eserden bağımsız olarak eklenmiş bir yapıt ya da güldürü unsurudur. Bu bölümde iki yapı bulunur: Birincisi, her eser kitapçığında yer alan ana intermezzo; diğeri ise eserden esere değişiklik gösterebilen özel intermezzodur.

¹ Bu belge anonim bir tex dosyasının özelleştirilmesiyle oluşturulmuştur.

ÖN SÖZ

Bu resme, dedemin bir zamanlar sahibi olduğu ahır ile samanlığın bulunduğu yere bakarak başladım. Dedem artık hayatta değil. Yapılar da eski hallerinde değil; uzun süren bakımsızlık, sahnenin ortasındaki ahır ile samanlığın çatısını ve taşıyıcılarını gerçekten yıprattı. Resmin sağında, merdiveni ve tavanının bir kısmı görünen yapı ise aslında bir garajdır. Biz ona *Mağza* derdik. Neden böyle dendiğini bilmiyorum.

Bu çalışma, geçmişteki bir yeri eksiksiz biçimde saklama girişimi değildir. Bildiğim bir sahneyi, bugün karşıma çıktığı haliyle resmettim. Her ayrıntıyı tarif etmektense, yerin bende kalan genel görüntüsünü korumak daha doğru geldi.

Resme önceden belirlenmiş bir mesaj yüklemedim. Bir resme bakan kişinin ne gördüğü, onu yapan kişinin ne anlatmak istediğinden daha önemli olabilir. Yine de *Bir Devrin Sonu* yapmaya başladıktan sonra bende bazı duygular uyandırdı: köydeki nüfusun genel davranış biçimine bir eleştiri ve zorunlu bir sevgi beslediğim geçmişe sitem bunlardan biriydi. Pastoral görüntülerin, nostaljinin ve pişmanlığın bütün çekiciliğine rağmen bir yanılısamadan öteye geçemeyebileceği düşüncesi de buna eşlik etti. Bunları resmin kesin hükümleri olarak değil, ona baktığımda bende kalan duygular olarak görüyorum.

1

BİR DEVRİN SONU

2

SUNUM

Bir Devrin Sonu

Bir Devrin Sonu, sanatçının vefat etmiş dedesine ait eski bir ahır ve samanlık çevresini konu alan bir peyzajdır. Çalışmadaki yıkım kurgusal bir dramatizasyon değildir; bakımsız kalan yapıların gerçek durumundan doğar. Buna rağmen eser, yalnızca belirli bir yerin belgesi olmakla yetinmez. Tanıdık bir kırsal görüntüyü, zamanın maddeler ve hatıralar üzerindeki etkisiyle birlikte ele alır.

Kompozisyonun solunda yer alan defne ağacı, koyu yeşil kütlesiyle sahneyi çerçeveler ve bakışı merkezdeki yapılara yönlendirir. Ortadaki ahır ile samanlığın çökmüş çatısı, kırılmış kirişleri ve karanlık boşlukları resmin en belirgin gerilim alanını oluşturur. Sağ kenarda yalnızca bir bölümü görülen, aile içinde *Mağza* diye anılan garaj; merdiveni, bir kısmı görünen tavanı ve tamamlanmamış yapısıyla bu dağılmaya karşı geçici bir sınır kurar.

Eser belirli bir mesajı dayatmaz; anlamı izleyenin gördüğü yerde bırakır. Bununla birlikte resim, sanatçıda anlayıştan ve mantıktan yoksun bir sistemin sonunda kendi ağırlığı altında çökeceği, zincirin bir yerde mutlaka kopacağı duygusunu uyandırmıştır. Aynı görüntü, nostaljinin ve pişmanlığın güçlü çekimine rağmen geçmişi geri getiremeyen bir yanılsama olabileceğini de düşündürür. Bunlar eserin değişmez açıklaması değil, sanatçının resim karşısındaki kişisel ve kesinlik taşımayan karşılıklarıdır.

3

SÜREÇ GÜNLÜĞÜ

1.gün

İlk gün badem içi rengindeki akrilik boya ile bir gesso hazırlayıp tuvale uyguladım. Astar kuruduktan sonra herhangi bir taslak çizmedim. Terebentinle incelttiğim burnt umber ile doğrudan resmin genel yapısını kurdum; yapıların sınırlarını, zemindeki ana yönleri ve büyük kütleleri ince, geçirgen izlerle belirledim. Böylece çizgiler daha sonraki katmanların altında tamamen kaybolursa bile sıcak astar resmin genel tonuna katılabilecekti.

Şekil 3.1: Birinci gün sonucu

Boyamaya sol taraftaki defne ağacından ve yapıların en koyu alanlarından başladım. Defnede yaprak yeşili ile permanent yeşili; gölgelerde ultramarin, siyah ve biraz burnt umber kullandım. Gökyüzünü beyaz ve kobalt mavisi ile açık tuttum. Pencere, çatı altı ve kapı boşluklarını siyah-ultramarin

karişımıyla işaretledim. Gün sonunda büyük açık-koyu dengesi kurulmuştu; ayrıntıların çoğu hâlâ sıcak astarın üzerinde görünüyordu. Sonuç Şekil 3.1'de görülebilir.

2. gün

İkinci gün yapıların büyük renk alanlarını yerleştirmeye başladım. Ortadaki ahır ve samanlığın gölgede kalan yüzeyleri için ultramarin, kobalt mavisi ve mauve kullandım; beyaz ekleyerek birbirinden farklı soğuk gri ve mavi tonlar oluşturdum. En derin açıklıkları siyah ile ultramarini karıştırarak kapattım. Bu koyu boşluklar, henüz ayrıntıları çizilmemiş olsa da yapının hasarlı biçimini ilk kez görünür hale getirdi.

Şekil 3.2: İkinci gün sonucu

klerin küçük denemelerini bıraktım. Mauve ve ultramarin zemindeki serin gölgeleri, burnt umber ile burnt sienna ise toprak bölgelerini işaretledi.

Sağdaki Mağza'nın merdiven çevresini de aynı soğuk paletle kabaca belirledim. Çatı ve kiremitleri yerleştirmek için burnt sienna ile orta kadmiyum kırmızısını kullandım; bazı yerlerde burnt umber ekleyerek kırmızıyı kırdım. Ön planda daha sonra kullanacağım ren-

Şimdilik renkler biraz saçma ve bir çocuğun elinden çıkmış gibi görünüyor fakat renk teorisi resim bittiğinde kendini gösterecektir. Gün sonunda yapıların hacmi ortaya çıkmış, fakat tuvalin büyük kısmı hâlâ astarın açık rengine bırakılmıştı. Bu aşama Şekil 3.2'de görülebilir.

3. gün

Üçüncü gün sahnenin çevresini doldurdum. Defne ağacındaki tek parça koyuluğu, farklı yönlerde ve boyutlarda fırça darbeleriyle ayırdım. Yaprak yeşili ile permanent yeşili ana renkler olarak kullandım; ışık alan uçlara açık sarı ochre, kadmiyum sarısı ve beyaz karıştırdım. Koyu bölgelerde ultramarin ile siyahı koruyarak ağacın gövdesini ve yaprakların arasındaki boşlukları belirginleştirdim.

Şekil 3.3: Üçüncü gün sonucu

ve beyazla oluşturduğum morumsu grilerle kapladım. Bu soğuk alanları toprak renkleriyle yer yer yumuşattım.

Samanlığın duvarları ve çatısı için ilk katmanlar hemen hemen bitmişti. çökmüş çatı için ilk katmanların kurummasını beklemeye karar verdim. Üçüncü gün sonunda astarın büyük boşlukları kapanmış, kompozisyon ilk kez bütün halinde okunur olmuştu. Sonuç Şekil 3.3'te görülebilir.

4. gün

Dördüncü gün yeni nesneler eklemekten çok, önceki gün yerleştirdiğim geniş renk lekelerini birbirine bağladım. Orta plandaki yeşil alanı yaprak yeşili ve açık sarı ochre ile genişlettim. Ön plandaki morumsu gölgelere burnt umber ve beyaz yedirerek bazı bölgeleri nötrleştirdim; böylece yol, otluk ve yapıların tabanı birbirinden kopuk renk adaları gibi görünmemeye başladı.

Şekil 3.4: Dördüncü gün sonucu

Yapıların duvarlarında kobalt mavisi, mauve ve beyazla kurduğum soğuk tonları daha sakin geçişlerle birleştirdim. Çatı altındaki siyah bölgeleri tamamen düz bırakmak yerine ultramarin ve burnt umber ekleyerek ton farkları oluşturdum. Sağdaki merdiven ve duvar parçalarını

henüz ayırtılandırmadım; yalnızca yerlerini ve ışık yönünü korudum. Bu günün işi büyük ölçüde ton ilişkilerini dengelemektir. Şekil 3.4'te görüldüğü gibi, sahne önceki güne göre daha toplu görünmeye başladı. Çok katmanlı bir otluk bölge olacağını düşündüğüm için küçük düzeltmeler ile ilk katmanların kurummasını beklemeye karar verdim.

5. gün

Beşinci gün yapıların ve çevresindeki bitkilerin yüzeylerine yöneldim. Ahır ile samanlığın duvarlarında beyaz, kobalt mavisi ve mauve ile farklı açıklıkta griler oluşturdum. Burnt umber ve burnt sienna ile kir, nem ve aşınma izleri ekledim. Kapı ve pencere boşluklarında siyahı, ultramarinle soğutarak kullandım; bu alanların çevresini yumuşatınca açıklıklar duvara sonradan yapıştırılmış koyu lekeler olmaktan çıktı.

Şekil 3.5: Beşinci gün sonucu

Yapı diplerindeki ot-ları yaprak yeşili, permanent yeşil, açık sarı ochre ve burnt umber ile kısa dikey darbeler halinde yerleştirdim. Sağ taraftaki *Mağza*'nın merdiveni ve çevresindeki parçalar biraz daha belirginleşti. Defne ağacına daha açık yeşil dokunuşlar ekleyerek koyu gövdenin

içinde küçük ışık aralıkları oluşturdum. Ayrıntıların sayısı arttı; yine de otluğun tamamını tek tek tarif etmek istemedim. Genel olarak bugün koyu tonlar ile otluğun ikinci katmanını atmış oldum. Soğuk renklerin üstüne sıcak bir katman oturtunca toprak daha bir doygun hissettirdi. Beşinci gün sonucu Şekil 3.5'te görülebilir.

6. gün

Altıncı gün ışığı kurmaya başladım. Ufuktaki ve yapıların arkasındaki ağaçları permanent yeşil, açık sarı ochre, kadmiyum sarısı ve beyazla oluşturdum. Ağaçların alt kısımlarına burnt umber ve az miktarda ultramarin ekleyerek sıcak üst bölgeler ile gölgeli dipler arasında ayırım yaptım. Aynı sıcak renkleri defne ağacının ışık alan kenarlarına taşıdım. Böylece soldaki koyu kütle, arka plandaki aydınlık ağaçlarla ilişki kurdu.

Şekil 3.6: *Altıncı gün sonucu*

Çatılarda burnt sienna, orta kadmiyum kırmızısı ve derin scarlet kırmızısını kullandım. Bu renkleri doğrudan parlak bırakmak yerine burnt umber, mauve ve beyazla kırarak eski kiremitlere uygun farklı tonlar elde ettim. Ortadaki yapı ile sağdaki sağlam çatı arasındaki

sıcaklık farkını korumaya çalıştım. Gökyüzünde beyaz ile kobalt mavisini yumuşak biçimde birleştirerek ışığın yapıların arkasından geldiği hissini güçlendirdim. Çatı ve ağaçların yapısı neredeyse bitmiş oldu. Otluğa yeşil ağırlıklı üçüncü bir katman atmış oldum. Altıncı gün sonunda sahne, önceki aşamalardaki soğuk taslaktan daha aydınlık ve sıcak bir görünüme geçti. Sonuç Şekil 3.6'da görülebilir.

7. gün

Yedinci gün resmin en karmaşık bölümü olan hasarlı ahır ve saman-
lığa yoğunlaştım. Bu yıkıntıyı sonradan uydurulmuş bir dramatik
unsur gibi değil, gerçekte gördüğüm düzensizliğiyle aktarmak istedim.
Önce çatının altındaki karanlık boşlukları siyah, ultramarin ve burnt
umber ile derinleştirdim. Ardından kırılmış kirişleri ve birbirine giren
taşıyıcıları mauve, kobalt mavisi, burnt umber ve beyazla oluşturduğum
soğuk grilerle çizdim.

Şekil 3.7: Yedinci gün sonucu

Çökmüş kiremitlerde
burnt sienna, derin scar-
let kırmızısı, orta kad-
miyum kırmızısı ve burnt
umber kullandım. Kırmızıları beyaz ve açık
sarı ochre ile yer yer
açtım; siyah ve mauve
ile kirleterek parlaklık-
larını azalttım. İnce
fırçayla attığım kesik
çizgiler, tahtaların ve

kirişlerin yönünü belirledi. Bazı çizgileri özellikle tamamlamadım; hasarlı yapının düzenli bir geometriye dönüşmesini istemedim. Kiremitlerin detayları için burnt umber ve burnt siennayı keten yağı ile incettim ve çizikler atarak kiremitleri ortaya çıkarttım. Bu ayrıntılarla merkezdeki yapı resmin asıl odak noktası haline geldi. Yedinci gün sonucu Şekil 3.7'de görülebilir.

8. gün

Sekizinci gün geride kalan boşlukları kapatıp ışık, otluk ve ön plan ayrıntılarını dengeledim. Sol taraftaki kuru otlarda açık sarı ochre, kadmiyum sarısı, burnt sienna ve beyaz kullandım. Orta plandaki yeşillere yaprak yeşili ile permanent yeşilin farklı karışımlarını ekledim; gölgelerde ultramarin ve burnt umber kullandım. Ön plandaki serin bölgeleri mauve, kobalt mavisi ve beyazla açarken bazı noktaları siyah ve burnt umber ile yeniden derinleştirdim.

Şekil 3.8: Sekizinci gün sonucu

Otları tek tek tanım-
lamak yerine kısa, kesik
ve üst üste gelen fırça
izleri kullandım. De-
rin plandaki bitki ayrıntılarının bir kısmını da
yüzeysel bıraktım; çünkü
bu bölgelerin amacı ana
yapıyla yarışmak değil,
sahnenin bakımsız ve
kendiliğinden büyümüş
çevresini hissettirmektir.

Duvarların, kiremitlerin ve kırık kirişlerin üzerine son açık ve koyu dokunuşları yaptım. Mağza'nın gölgelerini ve ayrıntılarını bitirdim. Defne ağacında birkaç açık sarı-yeşil vurgu, gökyüzünde ise ince ve dağınık açık lekeler kullandım.

Günün sonunda ışığın bütün yüzeyde aynı yönde davranıp davranmadığını kontrol ettim. Resmi, Şekil 3.8'de görülen aşamadan sonra yalnızca küçük denge ve yüzey düzeltmeleriyle tamamladım.

SON SÖZ

Resim bittiğinde, karşımdaki yerin ne bütünüyle geçmişe ne de yalnızca bugüne ait olduğunu düşündüm. Yapılar gerçekten hasarlı, otluk gerçekten dağınık ve ışık gerçekten sakindi. Buna rağmen tuvalde oluşan şey, gördüğüm yerin bire bir kaydı değil; o yere bugün baktığımda seçtiğim ve seçmeden bıraktığım parçaların toplamı oldu.

Bir mesaj vermek için başlamadım ve bitirdiğimde de resme tek bir anlam yüklemek istemiyorum. Bana kimi zaman çöken bir düzeni, kimi zaman kopmuş bir zinciri, kimi zaman da geri dönülemeyen bir geçmişin çekiciliğini düşündürüyor. Başka birinin yalnızca güneşli, eski bir avlu görmesi de aynı ölçüde doğrudur.

Dedemin bir ömrün yarısını geçirdiği bu avluda kayda değer hiçbir şey yaşanmadığını açıklığa kavuşturmalıyım. Büyük Kuşak'ın taşrada yaşayan fertlerinin çoğu için bu olağandır. Kayda geçmemiş yaşamların mekânı olan bu avlu artık geçmişte kalmış; belki de geri dönüşü olmayan hataların gölgelerini taşımaktadır. Bu gölgeler, birden fazla kuşağı etkiledikten sonra kaybolmaya ve unutulmaya yüz tutar. Bir Devrin Sonu, belki de bu kayıtsızlığın ve unutuluşun resmidir.

A close-up photograph featuring two hands against a camouflage-patterned background. The hand on the left holds a lit cigarette, with a small amount of smoke visible. The hand on the right holds a glass of red wine. The text "C'est la vie" is superimposed in the center of the image.

C'est la vie

Her neyse

"İnsan ne de
olsa, daima
biraz
kabahatlidir."

Dadbacco, 2001
Bir Devrin Sonu
Tuval üstüne yağlı boya
35*25 cm
İstanbul, 2026